

Henryk PASZCZA*

Krajowe górnictwo węgla kamiennego w 2015 r. – wybrane aspekty

Węgiel kamienny wraz z brunatnym są fundamentem i stabilizatorem polskiego bezpieczeństwa energetycznego.

Węgiel ma 53-procentowy udział w produkcji energii elektrycznej i 100% udział w produkcji koksu.

Zasoby bilansowe węgla są znaczące – wynoszą ponad 48 mld ton.

Górnictwo to 100 tys. miejsc pracy w kopalniach i ponad 400 tys. w ich otoczeniu.

W strukturze organizacyjnej krajowego górnictwa węgla kamiennego funkcjonuje 10 podmiotów prowadzących wydobywanie węgla. Skarb Państwa ma (większe lub mniejsze) udziały w siedmiu z nich: Kompanii Węglowej SA, Katowickim Holdingu Węglowym SA, Jastrzębskiej Spółce Węglowej SA, Lubelskim Węglu „Bogdanka” SA, Tauron Wydobywanie SA, Węgłokoks Kraj Sp. z o.o. i Spółce Restrukturyzacji Kopalń (SRK) SA. Trzy pozostałe niewielkie spółki (ZG „SILTECH” Sp. z o.o., „EKO-PLUS” Sp. z o.o. i PG „SILESIA” Sp. z o.o.) są całkowicie prywatne (bez udziału Skarbu Państwa).

Wyniki działalności krajowego górnictwa węgla kamiennego w pierwszym półroczu 2015 roku podsumowano poniżej.

1. W okresie styczeń-czerwiec 2015 r. wydobywanie węgla kamiennego ogółem wyniosło 34,38 mln ton i było niższe niż w tym samym okresie 2014 r. o 855,5 tys. ton. Wydobywanie węgla energetycznego w analizowanym okresie w 2015 r. w stosunku do analogicznego okresu 2014 r. zmniejszyło się o 5,5%, a węgla koksowego zwiększyło się o 13,7%.

2. Stan zapasów węgla kamiennego ogółem w kopalniach na koniec czerwca 2015 r. wyniósł 6,4 mln ton. W porównaniu do stanu na koniec czerwca 2014 r. zmniejszył się o 1,831 mln ton.

---

* Agencja Rozwoju Przemysłu SA, Katowice; e-mail: Henryk.Paszczka@katowice.arp.pl

3. Sprzedaż ogółem węgla kamiennego w okresie styczeń–czerwiec 2015 r. wyniosła 35,2 mln ton i w porównaniu do odpowiedniego okresu 2014 r. była wyższa o ok. 8,0%. W okresie tym nastąpiło zwiększenie sprzedaży na rynek krajowy o 2,2 mln ton (o 7,8%).

4. W sprzedaży węgla kamiennego na rynek krajowy w analizowanym okresie 2015 r., w porównaniu do roku ubiegłego występują następujące relacje: wzrost sprzedaży do: koksowni o 9,7%; energetyki zawodowej o 10,3%; spadek sprzedaży do: energetyki przemysłowej o 4,5%; ciepłowni zawodowych i niezawodowych o 10,2%.

5. Cena zbytu węgla ogółem w analizowanym okresie 2015 r. wyniosła 262,24 zł/t i w porównaniu do analogicznego okresu 2014r. obniżyła się o 5,9%, przy czym cena zbytu ogółem węgla do celów energetycznych obniżyła się o 7,3%, natomiast cena zbytu węgla do koksowania uległa obniżeniu o 3,3%.

6. Ceny węgla z ARA ulegały systematycznemu spadkowi od 61,68 USD/t 1 maja 2015 r. do 57,62 USD/t 31 lipca br.

7. Łączna wielkość eksportu i wywozu polskiego węgla w okresie styczeń–czerwiec 2015 r. wyniosła 4,75 mln ton, przy wielkości importu w okresie sześciu pierwszych miesięcy br. wynoszącym 3,47 mln ton. Średnia cena zbytu wyeksportowanego węgla wyniosła 243,98 zł/t (199,80 zł/t węgiel energetyczny, koksowy – 371,44 zł/t).

Główny strumień importu realizowany był przez północne przejście graniczne Braniewo–Mamonowo oraz wschodnie przejścia graniczne: Terespol-Brześć oraz Hrubieszów-Izow. Od strony południowej głównymi przejściami są Chałupki-Bohumin i Zebrzydowice. Drogą morską realizowany jest import przez porty w Świnoujściu, Gdyni, Szczecinie oraz Gdańsku.

Węgiel importowany sprzedawany jest przede wszystkim w ramach dostaw *spot*, tj. z trymiesięcznym terminem dostaw, przy uwzględnianiu cen w portach ARA (Amsterdam-Rotterdam-Antwerpia), po doliczeniu kosztów transportu do granicy oraz ubezpieczenia, a następnie kosztów od granicy do odbiorcy. Oznacza to, że ceny zależne są od bieżącej koniunktury, kursów walutowych, przy uwzględnieniu ryzyka opóźnienia dostaw.

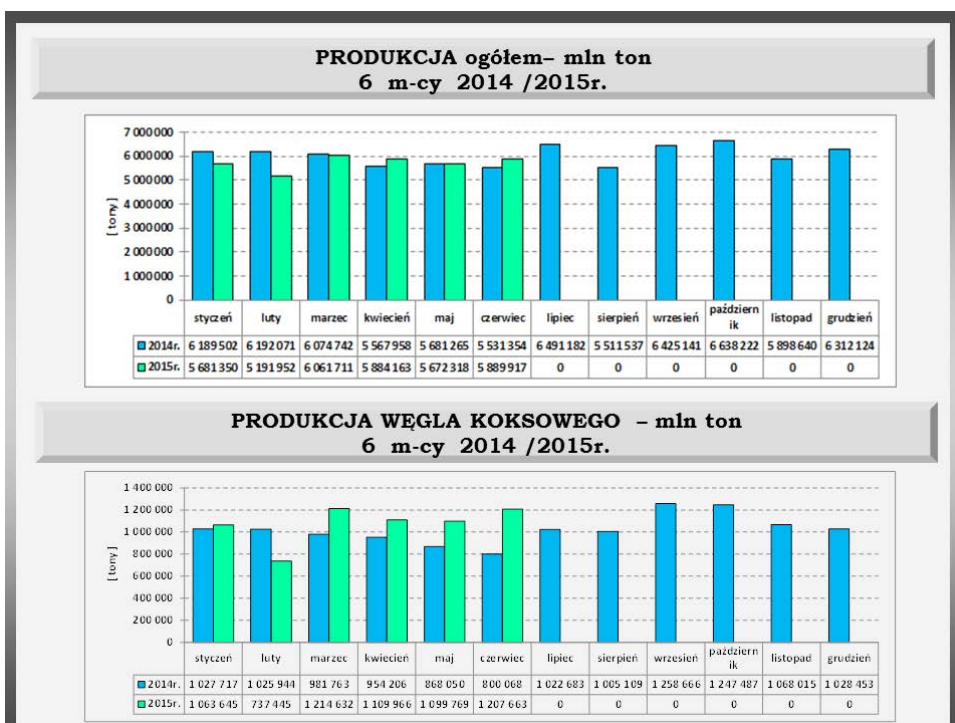
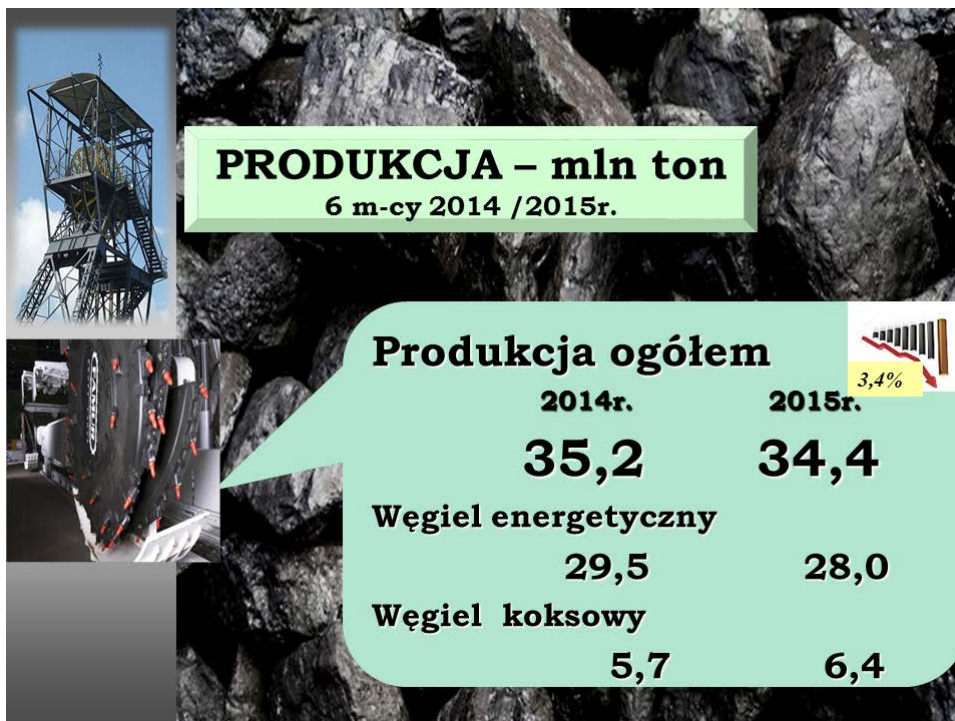
Więcej szczegółowych informacji o krajowym górnictwie węgla kamiennego przedstawiono na załączonych slajdach.

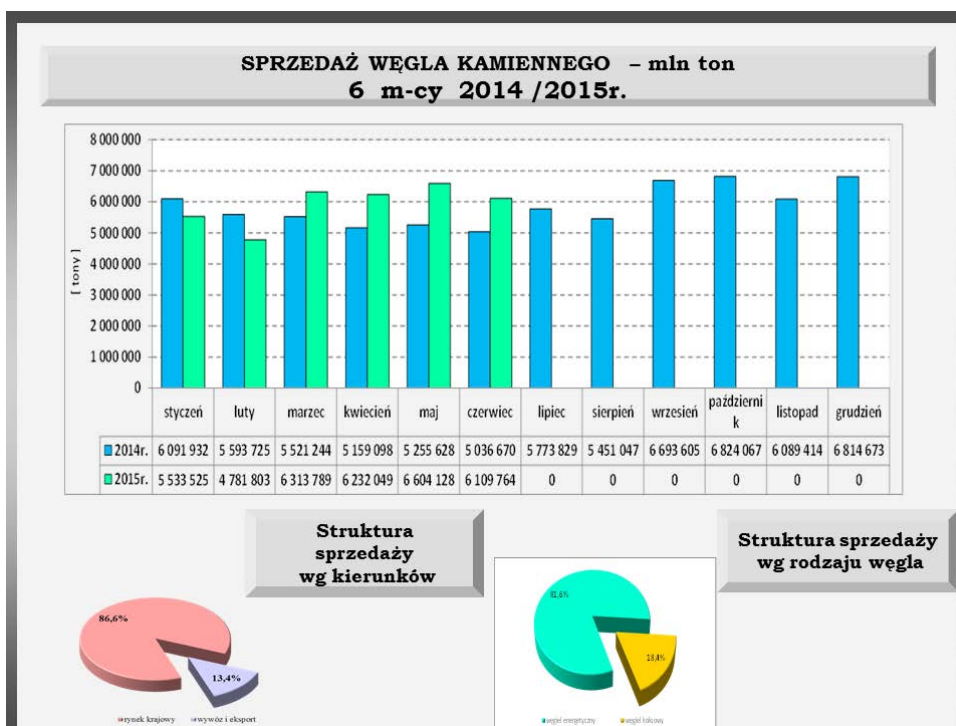
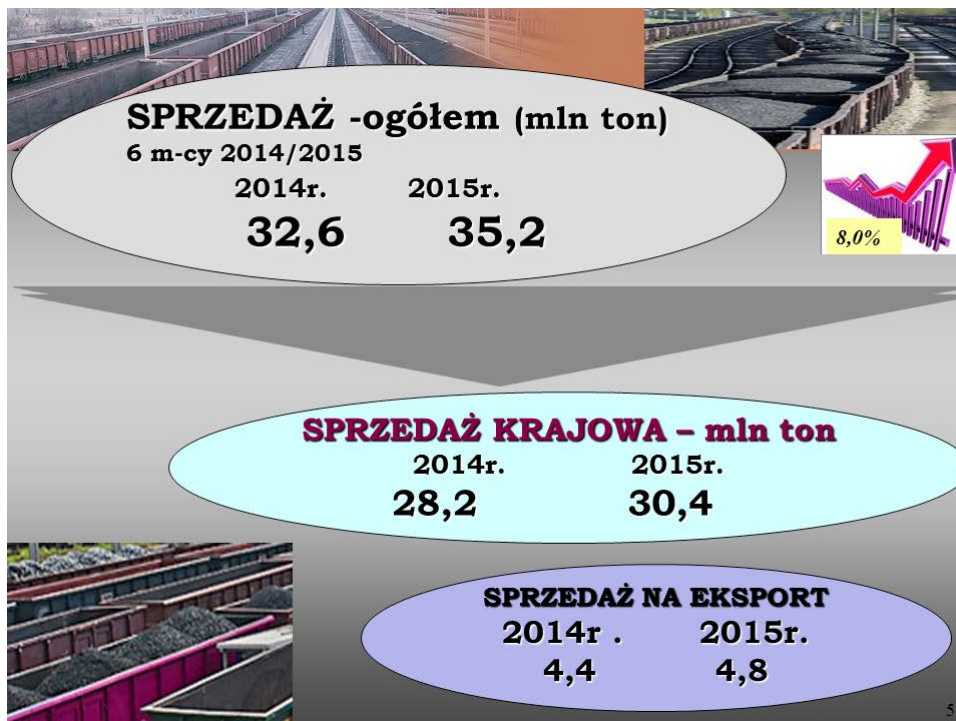

Kompania Węglowa S.A.	Katowicki Holding Węglowy SA	Jastrzębska Spółka Węglowa SA	Kopalnie (Spółki) Samodzielne	Spółka Restrukturyzacji Kopalń SA	Węglokoks Kraj Sp. z o.o.
KWK "Bielszowice"	KWK "Wujek"	KWK "Krupiński"	Lubelski Węgiel "Bogdanka" SA	KWK "Brzeszcze"	KWK "Bobrek"
KWK „Bolesław Śmiały"	KWK "Wieczorek"	KWK "Borynia-Zofiówka-Jastrzębie"	Tauron Wydobycie SA	KWK "Makoszowy"	KWK "Piekary"
KWK "Halemba-Wirek"	KWK „Murcki-Staszic"	KWK "Pniówek"	Siltech Sp. z o.o.	KWK "Centrum"	
KWK "Pokój"	KWK "Mysłowice-Wesoła"	KWK "Budryk"	EKO-PLUS Sp. z o.o.	KWK "Kazimierz-Juliusz"	
KWK "Sośnica"		KWK "Knurów-Szczygłowice"	KWK Silesia Sp. z o.o.	KWK "Mysłowice"	
KWK „Ziemowit"				Centralny Zakład Odwadniania Kopalń	
KWK "Piast"				Kopalnie węgla kamiennego w catkowitzkiej likwidacji	
KWK "Rydułtowy-Anna"					
KWK "Marcel"					
KWK „Chwałowice"					
KWK "Jankowice"					

ORGANIZACJA GÓRNICTWA WĘGLA KAMIENNEGO

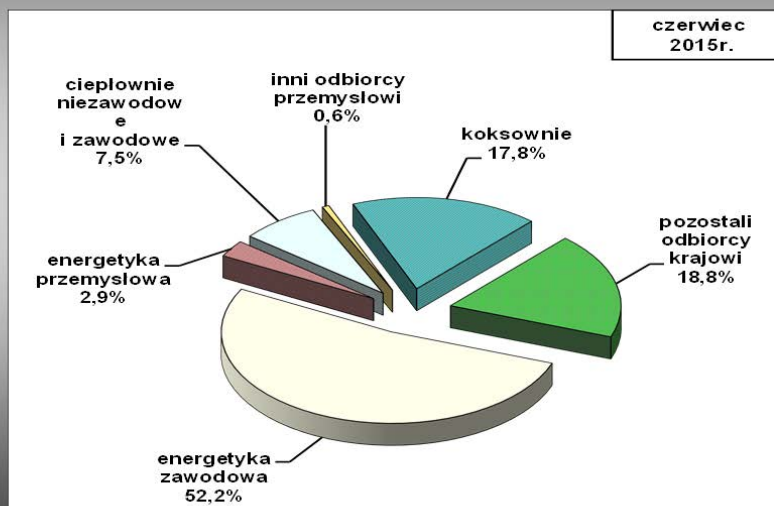
stan na 01.06.2015 r.

**STRUKTURA KRAJOWEJ SPRZEDAŻY WĘGLA w 2015r.
wg. SEGMENTÓW RYNKOWYCH**

Produkcja energii elektrycznej – TWh

Produkcja ogółem

77,2

79,5

w tym:

Elektrownie zawodowe

68,9

69,9

- na węglu kamiennym

40,0

39,5

1,21%

- na węglu brunatnym

26,2

26,7

gazowe

1,3

2,2

wiatrowe

4,4

4,9

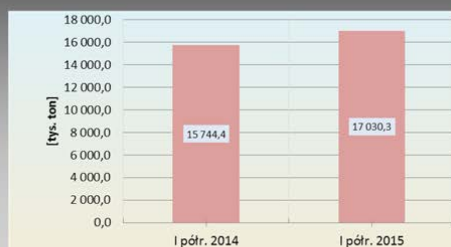
Elektrownie przemysłowe

4,4

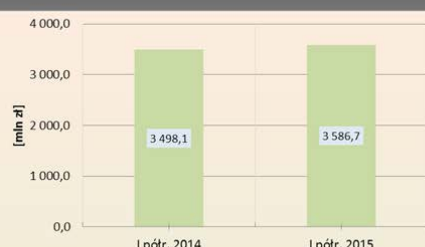
4,9

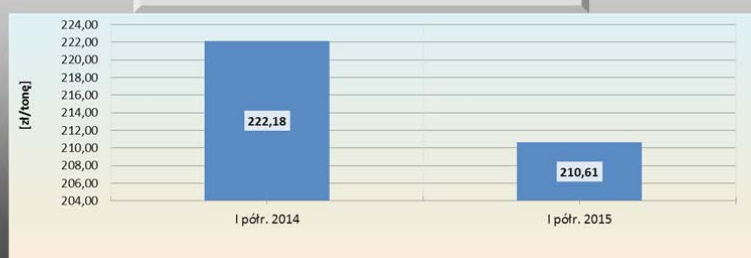
SPRZEDAŻ WĘGLA DO ENERGETYKI

WARTOŚĆ SPRZEDANEGO WĘGLA DO ENERGETYKI

CENY ZBYTU WĘGLA DO ENERGETYKI

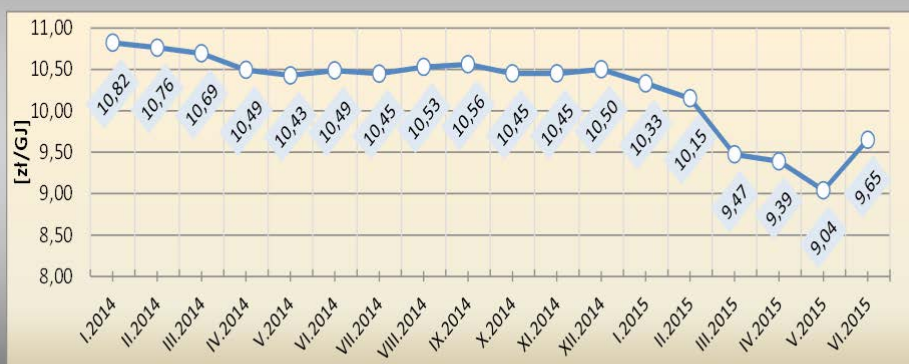
CENY ZBYTU WĘGLA DO ENERGETYKI ZAWODOWEJ W OKRESIE 2012-2015

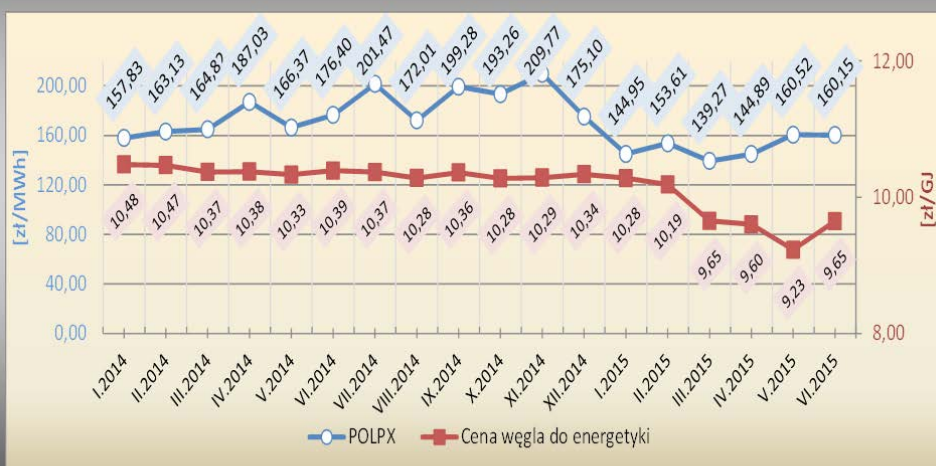
CENY ZBYTU WĘGLA DO ENERGETYKI ZAWODOWEJ W 2015r.

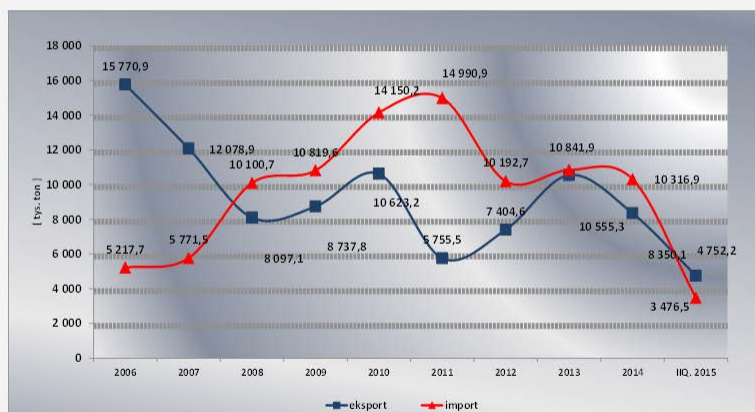
POLSKI INDEKS RYNKU WĘGLA ENERGETYCZNEGO 1 (PSCMI)

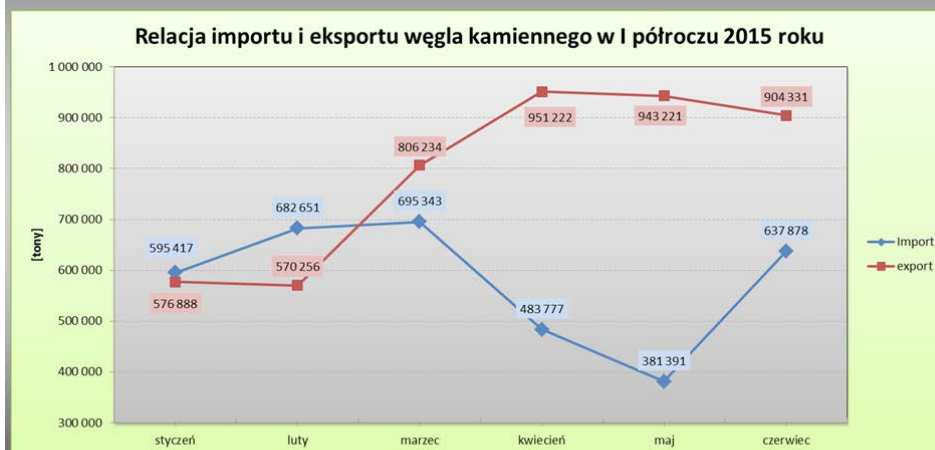
**CENA WĘGLA DO ENERGETYKI ZAWODOWEJ [zł/GJ]
I CENA ENERGII ELEKTRYCZNEJ (POLPX spot base) [zł/MWh]**

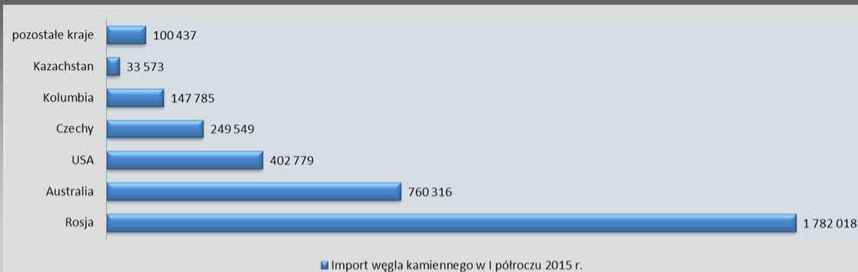
IMPORT WĘGLA DO POLSKI 6 m-cy 2015r.

RELACJE EKSPORT-IMPORT WĘGLA w okresie 6 m-cy 2015r.

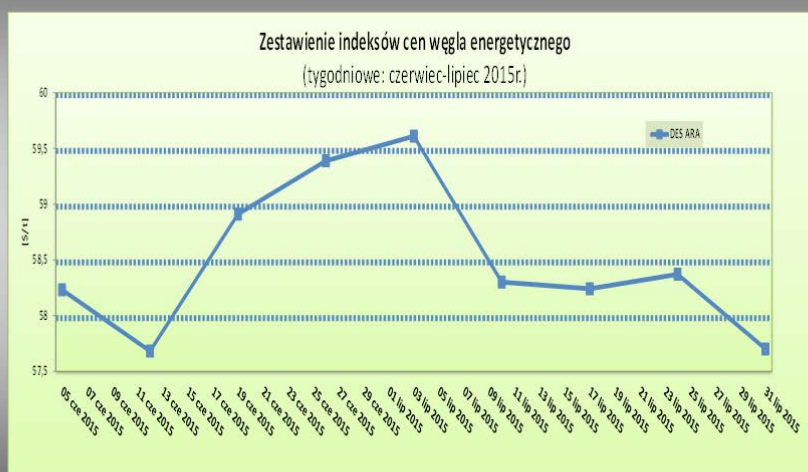
IMPORT WĘGLA KAMIENNEGO w I PÓŁROCZU 2015r

EKSPORT WĘGLA KAMIENNEGO w I PÓŁROCZU 2015r

ZESTAWIENIE INDEKSÓW CEN WĘGLA ENERGETYCZNEGO

ZATRUDNIENIE

31.12.2014 - 102.900

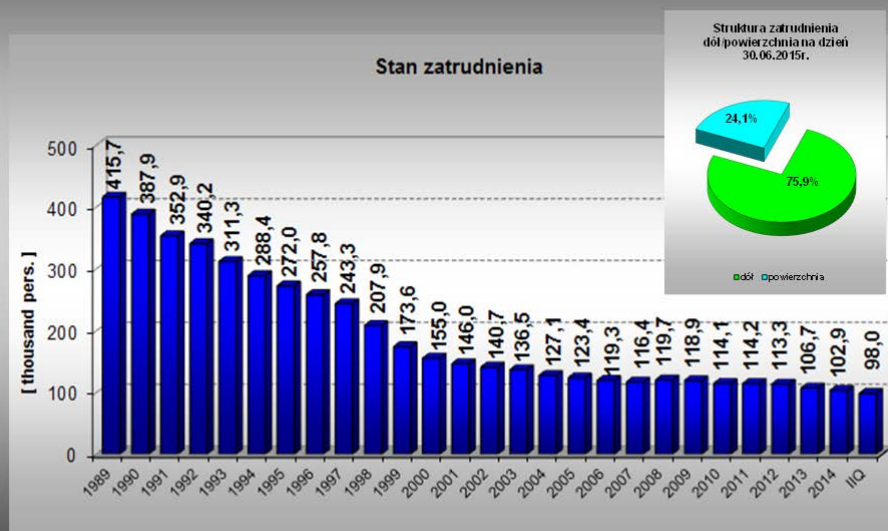
30.06.2015r - 97.990

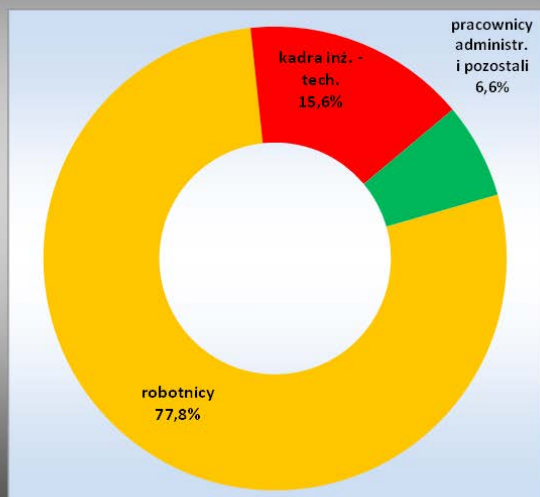
ZATRUDNIENIE OSÓB Z UPRAWNIENIAMI

EMERYTALNYMI - 2814

STAN ZATRUDNIENIA w latach 1989 - 2015r.

STRUKTURA STANU ZATRUDNIENIA

RESTRUKTURYZACJA ZATRUDNIENIA

Ilość przejętych osób przez SRK SA - 6195

Ilość złożonych wniosków na świadczenia - 2626

Ilość wydanych decyzji ZUS - 1570

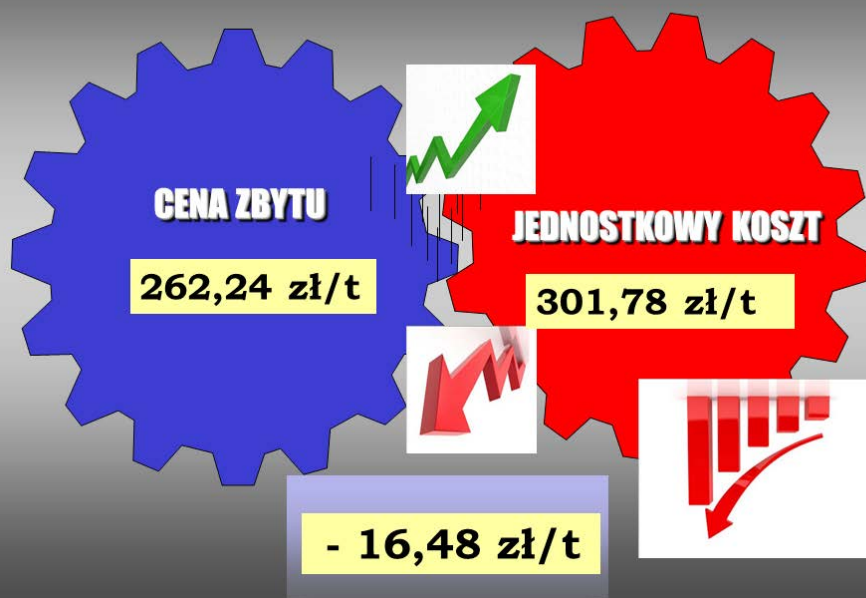
Ilość osób przebywających na urloпах górniczych - 1132

Ilość osób przebywających na urloпах górniczych z zakładu przeróbki węgla - 97

Ilość osób które skorzystały z jednorazowej odprawy - 162

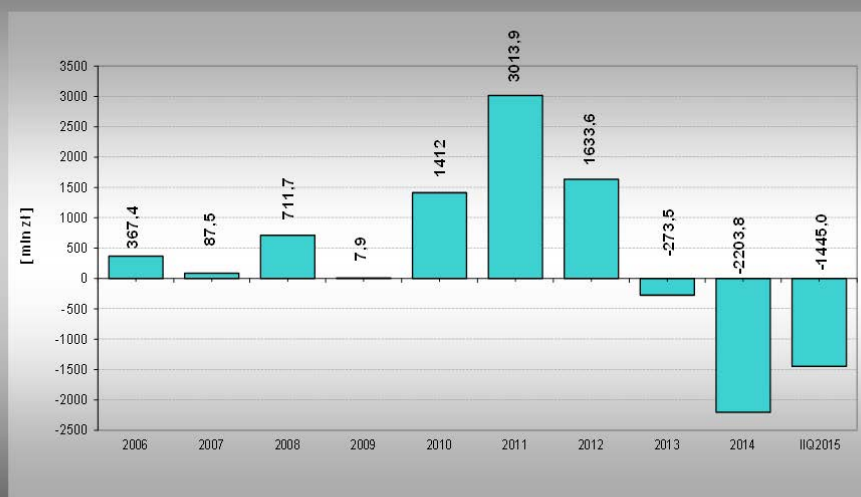
JEDNOSTKOWY WYNIK ZE SPRZEDAŻY WĘGLA

WYDOBYCIE	SPRZEDAŻ	CENA	PRZYCHODY
WYDOBYCIE 34,4 mln	SPRZEDAŻ 35,2 mln	CENY 262,24 zł/t	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY WĘGLA 9,33 mld zł

2

Wynik finansowy netto sektora górnictwa w latach 2006-2015

Zagrożenia naturalne w górnictwie

NAKŁADY NA BHP W GÓRNICTWIE WĘGLA KAMIENNEGO I półrocze 2015

**Łączna wysokość poniesionych
nakładów w zakresie bhp**

902 142,0 tys. zł

Nakłady na rodzaje profilaktyki – w szczególności:

Profilaktyka pożarowa

229 995,0 tys. zł

Profilaktyka zagrożenia metanowego

166 301,6 tys. zł

Profilaktyka zagrożenia klimatycznego

50 467,7 tys. zł

Profilaktyka zagrożenia zawałowego

35 589,3 tys. zł

Kierunki naprawy polskiego górnictwa

Wzmocnienie kanałów sprzedaży polskiego węgla

*Weryfikacja konkurencyjności importowanego węgla-
obniżenie wielkości przywozu*

Zmiany organizacyjne- poprawa konkurencyjności

*Poprawa systemu finansowania – kooperacja
z bankami*

*Intensyfikacja badań i wdrożenie nowych technik
wykorzystania węgla*

